

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 95.664 van 21 mei 2001
in de zaak A. 97.206/IX-2582.**

In zake : Johan VAN DESSEL,
die woonplaats kiest bij
advocaat D. LINDEMANS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Keizerslaan 3

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
minister van Buitenlandse Zaken,
die woonplaats kiest bij
advocaten A. VERRIEST en P. DE MAEYER,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Louizalaan 390/12.

D E R A A D V A N S T A T E, I X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift van 6 november 2000 van Johan VAN DESSEL, die de nietigverklaring vordert van het koninklijk besluit van 12 augustus 2000 waarbij hij wordt ontheven van zijn functie van Ambassadeur van België in Argentinië, Paraguay en Uruguay en waarbij hij overgeplaatst wordt naar het hoofdbestuur;

Gezien eveneens het verzoekschrift van dezelfde datum van dezelfde verzoeker die de schorsing van de tenuitvoerlegging vordert van genoemd besluit;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag over het beroep tot nietigverklaring opgemaakt door eerste auditeur M. LEFEVER, op grond van artikel 94 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State;

Gezien het verslag over de vordering tot schorsing opgemaakt door eerste auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de beschikkingen van 8 maart 2001, houdende bevel tot neerlegging van het verslag over het beroep tot nietigverklaring en waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 7 mei 2001;

Gelet op de kennisgeving van de verslagen aan partijen;

Gehoord het verslag van staatsraad L. HELLIN;

Gehoord de opmerkingen van advocaat B. WILMS, die loco advocaat D. LINDEMANS verschijnt voor verzoeker, en van advocaat P. DE MAEYER, die in eigen naam en loco advocaat A. VERRIEST verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste advies van de auditeur-generaal;

Overwegende dat verzoeker bij de toelichting van zijn eerste middel stelt dat hij ook voor zover als nodig de nietigverklaring en de schorsing van de tenuitvoerlegging vordert van de in het telegram van 12 mei 2000 vervatte beslissing dat hij "in (het) raam (van de) diplomatieke personeelwisseling wordt (...) overgeplaatst naar het hoofdbestuur";

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker bezet van oktober 1992 tot juli 2000 onafgebroken diplomatieke posten in het buitenland: van oktober 1992 tot november 1994: Consul-generaal in Sydney; van november 1994 tot december 1997: Ambassadeur te Kinshasa; van januari 1998 tot juli 2000: Ambassadeur in Buenos Aires.

In een dienstbrief van 19 januari 2000 wordt aan de leden van de carrière Buitenlandse Dienst en van de Kanselarijcarrière een vragenlijst toegestuurd betreffende hun desiderata voor toekomstige dienst-aanwijzingen. In bijlage van die dienstbrief is een indicatieve lijst gevoegd van vacatures voor de beweging van 2000. Deze lijst is, blijkens de dienstbrief, "het resultaat van een rondvraag bij de ambtenaren die in 2000 een verblijf van normale duur op post (3 of 4 jaar naargelang de moeilijkheidsgraad van de post) of op het hoofdbestuur (3 jaar) achter de rug zullen hebben".

Verzoekers post te Buenos Aires komt voor op de lijst van vacante functies.

1.2. Op vraag van verzoeker wordt zijn post geïnspecteerd in de loop van januari 2000.

Op 24 februari 2000 wordt hem een samenvatting toegezonden van de eerste beslissingen en aanbevelingen die uit het inspectieverslag voortkomen. Er wordt gesteld dat het inspectieverslag zal volgen.

Dat verslag wordt hem toegezonden op 17 april 2000. Het bevat een gunstige appreciatie van zijn werkzaamheden behoudens wat volgt :

"... maar hij verdedigt zijn ideeën met veel koppigheid en hij heeft, spijts herhaald aandringen,

getalmd met het uitvoeren van de instructies die hem gegeven werden om de residentie te verkopen.

Deze houding heeft als gevolg gehad dat een immobiliën transactie die essentieel is in het raam van het vastgoedbeleid van het Departement nog steeds niet uitgevoerd is".

1.3. Op 24 april 2000 reageert verzoeker bij de minister van Buitenlandse Zaken en stelt onder meer het volgende :

"Volgens deze paragraaf :

- heb ik getalmd met het uitvoeren van instructies;
- is dit gebeurd ondanks herhaald aandringen;
- en heeft dit de uitvoering van een essentiële beslissing van het Departement gecompromitteerd.

De natuur van deze aantijgingen is dermate dat zij disciplinaire sancties wettigen, zo zij bewezen worden geacht.

Ik wil dan ook wijzen op het zwaarwichtige karakter van deze aantijgingen, en bij deze formeel onderstrepen dat zij van alle grond ontbloot zijn.

Er is op geen enkel moment sprake geweest van enige vertraging in mijnen hoofde in de uitvoering van de ontvangen instructies. Elke analyse van het dossier zal dit bevestigen, en de reële verantwoordelijkheid voor de vertragingen vastleggen.

Ik moge U dan ook vragen de hierboven geciteerde passus formeel uit het rapport te verwijderen.

In het ontkennende geval verzoek ik om de opening van de relevante administratieve procedure tot objectieve en tegensprekelijke vaststelling van de verantwoordelijkheid voor de vertragingen in het dossier 'verkoop residentie'".

Op 30 mei 2000 informeert verzoeker bij het hoofdbestuur welk gevolg er aan zijn vraag werd gegeven.

Op 21 juni 2000 antwoordt de secretaris-generaal van het departement op verzoekers vraag. Hij geeft de feitelijke gegevens op die volgens hem de stelling verantwoorden dat verzoeker in verband met de verkoop van de residentie blijk gegeven heeft van traagheid, zo niet verzet, in de uitvoering van instructies in een zaak die van essentieel belang is in het nieuwe vastgoedbeleid. Hij besluit dat hij geen objectieve reden ziet om de door verzoeker gewraakte passus uit het postinspectierapport te verwijderen.

1.4. Met een telegram van 12 mei 2000 wordt verzoeker meegedeeld dat hij in het kader van de personeelsswissel 2000 teruggeroepen wordt naar het hoofdbestuur.

1.5. Met een telegram van 16 mei 2000, herinnerd op 31 mei 2000, vraagt verzoeker welke de timing is voor zijn definitief vertrek uit Buenos Aires en welke zijn functie zal zijn op het hoofdbestuur.

Op 15 juni 2000 wordt hem geantwoord dat hij zijn definitief vertrek moet uitstellen tot na het prinselijk bezoek van oktober-november 2000. Dit bericht wordt dan herroepen op 30 juni 2000. Er wordt hem nu opgedragen de nodige schikkingen te treffen om zijn post te verlaten en zijn opvolger in de mogelijkheid te stellen zijn nieuwe functies op te nemen en volwaardig te functioneren voor het bezoek van de minister van Buitenlandse Zaken in augustus 2000.

1.6. Op 4 juli 2000 antwoordt verzoeker dat het protocol in Argentinië, Uruguay en Paraguay voorziet dat een vertrekkend ambassadeur een afscheidsbezoek brengt aan het Staatshoofd. Hij voegt eraan toe dat zo afgezien wordt van deze en andere protocollaire verplichtingen, en vooropgesteld dat de praktische schikkingen met een optimale snelheid kunnen worden afgehandeld, de vertrektermijn maximaal kan worden gecomprimeerd tot vier weken, zodat hij zich voorneemt zijn post definitief te verlaten op 1 augustus 2000.

1.7. Op 10 juli 2000 antwoordt de verwerende partij aan verzoeker dat hij de nodige schikkingen moet treffen om definitief te vertrekken ten laatste op 25 juli 2000 teneinde zijn opvolger toe te laten zijn geloofsbrief af te geven vóór eind augustus.

Verzoeker antwoordt op 13 juli 2000 dat hij zijn standplaats definitief zal verlaten op 25 juli 2000 maar dat deze regeling het hem onmogelijk maakt om zijn

professionele en persoonlijke verplichtingen op een normale en ordentelijke manier te vervullen.

1.8. Intussen informeert verzoeker op 29 juni 2000 naar het gevolg dat er werd gegeven aan zijn vraag om de voor hem negatieve passage uit het inspectieverslag te schrappen. Blijkbaar heeft de brief van 21 juni 2000 van de secretaris-generaal hem op dat ogenblik nog niet bereikt. Na ontvangst ervan reageert verzoeker met een brief van 18 juli 2000. Hij stelt dat het door de secretaris-generaal in zijn brief aangehaalde feitenrelaas geen juiste weergave is van de werkelijkheid en dat er hem beweringen worden toegeschreven die hij op geen enkel ogenblik heeft gedaan. Hij vraagt verder te mogen vernemen op welke datum het inspectieverslag en zijn commentaar door de directieraad werden besproken en welke de gevolgtrekkingen van de directieraad waren. Hij richt op 19 juli 2000 een schrijven met gelijkaardige inhoud rechtstreeks aan de minister van Buitenlandse Zaken.

1.9. Verzoeker keert dan terug naar België op een ogenblik dat het besluit waarbij hij van zijn functie wordt ontheven en toegevoegd wordt aan het hoofdbestuur, nog niet is genomen. Dit besluit wordt pas genomen op 12 augustus 2000. Het wordt bij brief van 14 september 2000 aan verzoeker betekend.

1.10. Intussen is hem bij brief van 5 september 2000 meegedeeld dat hij is geaffecteerd op het departement en zal worden toegevoegd aan de directie Europese Veiligheid. In deze directie komt hij aan het hoofd van de dienst EVDB-NAVO.

2. Over de ontvankelijkheid van de vordering.

2.1. Overwegende dat de overplaatsing van een ambtenaar, zelfs in het belang van de dienst, een voor

vernietiging vatbare akte is indien zij een weerslag heeft op de wijze waarop de betrokken ambtenaar zijn functie moet uitoefenen; dat te dezen verzoekers terugroeping naar het hoofdbestuur, afgezien van de vraag of het al dan niet om een verdoken tuchtsanctie zou gaan zoals hij in zijn eerste middel betoogt, derhalve een voor vernietiging vatbare akte is omdat een dergelijke overplaatsing de wijze waarop de diplomaat zijn opdrachten moet uitvoeren, wijzigt;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar nota aanvoert dat de vordering niet ontvankelijk is omdat zij werd ingesteld nadat de beroepstermijn was verstreken; dat zij hierbij uiteenzet dat de beslissing tot overplaatsing reeds met een telegram van 12 mei 2000 ter kennis werd gebracht van verzoeker en dat hij ten laatste op 16 mei 2000 kennis moet hebben gekregen van de bestreden beslissing omdat verzoeker op die datum om informatie gevraagd heeft omtrent de timing voor de aankomst van zijn opvolger; dat de beroepstermijn derhalve ten laatste vanaf voormelde datum van 16 mei 2000 moet worden berekend, zodat het op 6 november 2000 ingediende verzoekschrift manifest laattijdig is en dat zulks des te meer geldt gelet op het feit dat verzoeker sinds 25 juli 2000 zijn post in Argentinië heeft verlaten en derhalve de facto reeds sinds dat tijdstip zijn nieuwe functie uitoefent;

2.3. Overwegende dat uit het administratief dossier blijkt dat de terugroeping reeds was uitgevoerd alvorens het koninklijk besluit van 12 augustus 2000 dat de terugroeping bevat, is genomen; dat het telegram van 12 mei 2000 dan ook moet worden geacht een anticipatieve beslissing te bevatten die nadien is opgeslorpt door het koninklijk besluit van 12 augustus 2000; dat ook voor de zogenaamde anticipatieve beslissing de bepalingen van artikel 19, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State gelden en dat gelet op de ontstentenis

van de vermeldingen aangehaald in die wetsbepaling de beroepstermijn tegen de genoemde anticipatieve beslissing nog niet is begonnen lopen; dat de vorderingen tot schorsing en tot annulatie derhalve tijdig werden ingesteld;

2.4. Overwegende evenwel dat aangezien de anticipatieve beslissing van 12 mei 2000 in rechte is opgeslorpt door het koninklijk besluit van 12 augustus 2000, verzoekers vorderingen tot schorsing van de tenuitvoerlegging en tot vernietiging van die anticipatieve beslissing, zoals geformuleerd in de toelichting van zijn eerste middel, niet ontvankelijk zijn;

3. Over de gegrondheid van de vorderingen.

Overwegende dat verzoeker in zijn tweede middel aanvoert dat de bestreden beslissing niet formeel is gemotiveerd en dat dit in strijd is met de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;

Overwegende dat aangezien de bestreden beslissing een eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking is die uitgaat van een bestuur en die beoogt rechtsgevolgen te hebben voor een bestuurde, zij onderworpen is aan de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat het bestreden koninklijk besluit van 12 augustus 2000 door geen enkel formeel motief gedragen wordt; dat verzoekers vordering tot vernietiging ervan derhalve kennelijk gegrond is;

Overwegende dat in die omstandigheden er geen grond meer kan zijn om verzoekers vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van voornoemd koninklijk besluit te onderzoeken,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het koninklijk besluit van 12 augustus 2000 waarbij Johan VAN DESSEL wordt ontheven van zijn functie van Ambassadeur van België in Argentinië, Paraguay en Uruguay en waarbij hij overgeplaatst wordt naar het hoofdbestuur.

Artikel 2.

De vordering tot vernietiging wordt voor het overige verworpen.

Artikel 3.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 4.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 5.

De kosten van de vordering, bepaald op zeventuizend frank, komen ten laste van de Belgische Staat.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig mei 2000 en een, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH. J. DE BRABANDERE, kamervoorzitter,
L. HELLIN, staatsraad,
A. VANDENDRIESSCHE, staatsraad,

Mevr. S. VAN AELST, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

J. DE BRABANDERE.